

לחכמות העולם, לספרות העולם, ולפעמים אפילו למשחקי העולם. כאמור למעלה, היתה לו נטיה טבעית למתימטיקה. אף שמימיו לא ביקר שום בית ספר רשמי, היתה לו ידיעה גדולה בחכמה הזאת. הוא היה רגיל לספר למקורביו איך למד את היסודות הראשונים בחכמת החשבון. כשהיה כבן שש או שבע, וכבר הפליא את מוריו בגפ"ת וגם למד מעצמו לקרא ולהבין את השפה הרוסית, ובא לביתם בן דודו מי שהיה תלמיד גימנסיה ועל פי מקרה הביא אתו את ספר האריתמטיקה שלו. בבוקר נעלם שלמה'לה הקטן ואיננו. בקשו אותו הוריו בכל סביבות הבית ולא מצאוהו. לעת ערב שב לביתו ואמר בתמימות שהיה כל היום על גבי עלית הגג של ביתם וקרא שם את הספר של בן דודו וזה עתה גמרו! לתמהון כל בני הבית, בחנוהו וידע ידיעה גמורה את ארבע אבות החשבון. כשהגדיל המשיך את לימודיו והשתלם בלא עזרת מורה באלגברה, בגאומטריה ובטריגונומטריה עד קלקולוס, שלא עלה בידו ללמוד בעצמו ונצטער על זה. בכלל היתה המתימטיקה ענין תמידי בביתו לשעשועים וגם לחנוך ילדיו, כשהגיעו לעונת לימודים, כל בעיה מתימטית מצאה בו און קשבת. והיה בא בכתובים בענינים מתימטיים עם ידידו מנוער המתימטיקון הידוע ד"ר יצחק גרומר-רוטנברג מברלין*).

בשנת תרפ"ג הודיע ד"ר גיציל זליקוביץ, שהיה מסופרי העתון "טאגעבלאט", שיסביר באופן פופולרי את תורת היחסיות של אלברט איינשטיין בשורת מאמרים שקרא בשם "שמים וארץ". שמח ה"עלוי" על הידיעה שמחה גדולה. אך לאחר שקרא כששה או שבעה מאמרים אמר לי בבוקר אחד בהתרגזות, שיש בהם כל מיני דברים שבעולם אבל לא מאומה מתורתו של איינשטיין, ופסק לקרוא מתוך דכדוך נפש. כל המתבונן בעין פקוחה בספר שיעוריו של "העלוי" יראה שכמה משיעוריו בנויים באופן מתימטי ובדרך הוכחה הנדסית.

* זה האחרון היה מצד אמו נין להגאון ר' יצחק ב"ר חיים מחלווין ולמד בנערותו בחבורתו המיוחדת של ר' חיים בבריסק ור' חיים אהבו מאד. והעיד לי המיצטאי עליו שהיה בעל הכשרון המצוין ביותר שראה מימיו, ומפורש אמר לי בתור הערכה ולא מתוך ענוה שגדול כשרון גרומר משלו מאד, ובלמדם ביחד אצל ר' חיים היה גרומר מתרץ כל קושיא של ר' עקיבא איגר באופן משביע רצונו של ר' חיים. בהיות גרומר כבן שבע עשרה עזב את בריסק והלך לברלין ללמוד חכמות כלליות. אחרי גמרו את חוק לימודיו נתמנה שם לפרופיסור למתימטיקה והיה מיחידי הסגולה שאלברט איינשטיין נכנס עמהם בפרדס תורת היחסות שלו. באחרית ימיו חלה במחלת האקרומיגליה הקרובה למחלת השנהבת ואבד את משרתו בברלין ונתקבל באוניברסיטה של מינסק. פעמים אחדות עבר במסילת הברזל דרך פולין ופגעו אותו בני ישיבת מיר ועסק עמהם בדברי תורה וגם מסר להם דברים בשם ר' חיים רב. וסח לי ר' חיים הלר שליט"א שידע אותו היטב בברלין ושמע שכשהיו הולכי רכיל רוצים לספר בגנותו לר' חיים איש בריסק על שנתרחק מרחק רב מכותלי בית המדרש, היה ר' חיים ממאן לשמוע. וראה בספר "עלי חלדי" לר' יצחק ניסנבוים דף 56 וב"קריה נאמנה" דף 274.